

Dosarul nr. 3r-153/23
2-22026155-01-3r-08062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – T. Avasiloaie
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, I. Dutca, V. Negru

DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de către Vadim Prisacari,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Vadim Prisacari
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vadim Prisacari împotriva hotărârii din 26
octombrie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2)
lit. e) din Codul administrativ, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în
termenul prevăzut de lege,

constată:

La 17 februarie 2022, Vadim Prisacari a depus prin intermediul oficiului
poștal acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu
privire la anularea avizului de plată nr. 0000211490 din 17 noiembrie 2021 la
impozitul pe avere pentru anul 2021, obligarea Serviciului Fiscal de Stat să emită un
nou aviz de plată modificat la impozitul pe avere fără includerea în calcul a bunului
imobil cu numărul cadastral XXX, anularea deciziei nr. 754/10 din 13 ianuarie 2022
pe marginea contestației (f.d. 4-6, 28).

Prin hotărârea din 26 octombrie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,
s-a respins acțiunea depusă de Vadim Prisacari (f.d. 48).

La 16 noiembrie 2022, Vadim Prisacari a depus la Judecătoria Chișinău, sediul
Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, apel nemotivat împotriva hotărârii din 26
octombrie 2022 (f.d. 50, 52).

Prin încheierea din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat
inadmisibil apelul depus de către Vadim Prisacari împotriva hotărârii din 26
octombrie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2)
lit. e) din Codul administrativ, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în
termenul și modul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 63-64).

La 23 mai 2023, Vadim Prisacari a depus prin intermediul oficiului poștal la
Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 26 aprilie 2023 a
Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și anularea încheierii

recurate (f.d. 69-70, 71).

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat prevederile art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, deoarece art. 232 alin. (2) din Codul administrativ operează cu noțiunea de „prezentare a apelului motivat”, dar nu „depunere” a lui.

Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel i-a îngrădit dreptul de a prezenta motivarea apelului în formă verbală, în cadrul ședinței de judecată, conform art. 85 din Codul administrativ, fapt prin care i-a încălcat accesul la justiție.

Recurentul a considerat că, instanța de apel a încălcat și prevederile art. 239 din Codul administrativ, prin neexaminarea și soluționarea cererii de apel în ședință publică, or, în condițiile speței, instanța de apel trebuia să aplice prevederile art. 237 alin. (1) din Codul administrativ și să repună termenul procedural de prezentare a motivării apelului și să-i acorde posibilitatea să prezinte în cadrul ședinței de judecată motivele apelului.

Prin referința depusă electronic la 13 iunie 2023, intimatul Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea recursului depus de Vadim Prisacari împotriva încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la art. 242 din Codul administrativ, deoarece conform avizului de recepție a corespondenței DS8005076508AS încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificată la 05 mai 2023 (f.d. 67), iar recursul a fost depus prin intermediul oficiului poștal la 23 mai 2023 (f.d. 71).

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Articolul 21 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, la 26 octombrie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a pronunțat public hotărârea prin care a respins acțiunea depusă de Vadim Prisacari (f.d. 48).

Potrivit recipisei de la fila dosarului 49, dispozitivul hotărârii din 26 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, i-a fost notificat reclamantului Vadim Prisacari chiar în ziua pronunțării, la 26 octombrie 2022.

La 16 noiembrie 2022, Vadim Prisacari a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 octombrie 2022 (f.d. 50, 52).

Conform avizului de recepție a trimiterii poștale DS8004518848AS, hotărârea motivată din 26 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată lui Vadim Prisacari la 10 martie 2023 (f.d. 58).

Prin încheierea din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Vadim Prisacari împotriva hotărârii din 26 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul și modul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 63-64).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 din Codul administrativ, (1) apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În corespundere cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține prevederile art. 97 alin. (1), (2) și (3) din Codul administrativ, conform cărora notificarea este

comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

- a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;
- b) notificare prin poștă cu act de notificare;
- c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

La rândul său, articolul 109 din Codul administrativ stipulează că, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, hotărârea motivată a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată lui Vadim Prisacari la 10 martie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție a trimiterii poștale DS8004518848AS (f.d. 58).

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru prezentarea motivării apelului la Curtea de Apel Chișinău a început să curgă la 11 martie 2023, iar data limită pentru îndeplinirea acestei acțiuni procesuale a fost 10 aprilie 2023, ora 24.00.

Cu toate acestea, Vadim Prisacari nu a respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și nu a depus la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului, deși, fiind interesat în soarta soluționării litigiului care l-a inițiat și în care este implicat, acesta urma să demonstreze diligență și un comportament de bună credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

La capitolul dat, instanța de recurs învederează că, termenul de procedură și modul instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel sunt prevăzute de norme imperative, și anume art. 232 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care *inter alia* stipulează exhaustiv că „motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că prin depunerea motivării apelului, Vadim Prisacari nu a respectat modul de demarare a căii de atac în ordine de apel, încălcând astfel prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În circumstanțele date, îndeplinirea vicioasă a actului procesual poate fi echivalat cu lipsa interesului din partea lui Vadim Prisacari față de soarta prezentei cauze. Or, prin prisma obligațiilor sale procesuale, apelantul trebuia să manifeste diligență și un comportament de bună-credință.

Cu privire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica inacțiunile lui Vadim Prisacari de nedepunere a motivării apelului sau care ar demonstra că acesta a făcut uz cu bună credință de drepturile sale procesuale și a respectat obligațiile instituite la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Ba mai mult ca atât, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că perioada de timp de 30 de zile de la momentul notificării copii

hotărârii motivate din 26 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, constituie un termen rezonabil și suficient pentru ca Vadim Prisacari să ia cunoștință de dispozițiile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ ca să respecte procedura (modul și termenul) prevăzută de această norma la prezentarea motivării apelului.

În lumina acestor circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Vadim Prisacari, or, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, acesta urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță, prin prezentarea în termen a motivării apelului, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232 alin. (2) coroborat cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La aspectul dat Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii recurate.

Conform articolelor 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Vadim Prisacari.

Se menține încheierea din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Vadim Prisacari împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Aliona Miron